

ENERGIAHATÉKONYSÁG 2.

- Az Európai Unió 2012-es energiahatékonysági irányelve uniós szinten 20 százalékos energiahatékonyság elérését tűzte ki célul 2020-ig.
- Az irányelv Magyarországtól 38 petajoule (10¹⁵ joule) megtakarítást vár el 2020-ig.
- A 2014-2020 közötti időszakban az uniós pénzügyi források felhasználásával Magyarországon 14-16 petajoule megtakarítás érhető el.
- A kis-és középvállalatoknak nem minősülő vállalkozásoknak is energetikai auditokat kell végeztetniük 2015. december 15-ig és azt követően négyévente.
- Az Európai Bizottság 2014 júliusában 24 tagállam ellen indított kötelezettségsgjegési eljárást az irányelv nemzeti jogba történő átültetésének mulasztása miatt.
- A Bizottság 2014 novemberében indoklással ellátott véleményt küldött a továbbra is mulasztásban lévő Bulgáriának és Magyarországnak.
- 2015 márciusában a Bizottság keresetet indított Magyarországgal szemben az Európai Bíróságon az EU energiahatékonysági irányelv nemzeti jogba történő átültetésének további késedelme miatt.

A Kormány [T/4285.](#) számú törvényjavaslatának célja az energiahatékonyságról szóló európai uniós irányelvek átültetéséhez szükséges törvényi szintű új szabály megalkotása, valamint a jogharmonizációhoz kapcsolódó törvényi szintű módosítások elvégzése.

Az Európai Unió törekvései és programja

Az Európai Unió Bizottsága 2006-ban elindította az „[Energiahatékonysági cselekvési terv: a lehetőségek kihasználása](#)” című cselekvési tervet, aminek célkitűzése az energiaigény ellenőrzése és csökkentése, továbbá hogy célzott fellépésre kerüljön sor a fogyasztással és az ellátással kapcsolatban az éves primerenergiafogyasztás 2020-ig (a 2020-ra vonatkozó energiafogyasztási előrejelzésekhez képest) 20 százalékkal történő csökkentése érdekében. Mivel a legújabb becslések arra utaltak, hogy az Unió csupán a 20 százalékos célkitűzés felét fogja tudni elérni, a Bizottság válaszul új, átfogó, **2011. évi energiahatékonysági tervet** ([COM\(2011\) 0109](#)) dolgozott ki.

Az energiahatékonyságról szóló irányelv 2012 decemberében lépett hatályba. Ezen irányelv értelmében **a tagállamok kötelesek a 2020-ig elérendő nemzeti energiahatékonysági célokat rögzíteni**, amelyek az elsődleges vagy a végleges energiafogyasztáson alapulnak. Az irányelv ezenkívül jogilag kötelező szabályokat határoz meg a végfelhasználók és az energiatermelők számára. A tagállamok jogosultak e minimális előírásoknál szigorúbb szabályokat hozni az energiamegtakarítás érdekében.

Az irányelv többek között **a következő előírásokat tartalmazza:**

- 2014-től évente a központi **kormányzat tulajdonában lévő épületterület** 3 százalékanak felújítása, valamint magas energiahatékonyságú épületek, szolgáltatások és termékek vásárlása, aminek révén a közszféra úttörő szerepet játszhat;
- hosszú távú nemzeti stratégiák kialakítása a **lakó- és kereskedelmi épületek** felújításába való beruházások előmozdítása érdekében, valamint nemzeti energiahatékonysági kötelezettségrendszerek kidolgozása vagy hasonló intézkedések meghozása annak érdekében, hogy évi 1,5 százalékos energiamegtakarítást biztosítsanak a végfelhasználók számára;
- a magas hatásfokkal termelő kapcsolt **erőművek és a távfűtési/távűtési hálózatok** alkalmazásában rejlő lehetőségek értékelése 2015-ig valamennyi tagállamban;
- kötelező, legalább ötévente elvégzendő rendszeres **energiaauditok** a jelentős vállalatok esetében, a tanúsított környezetvédelmi és energiarendszerekkel rendelkező vállalatok kivételével;

- az **intelligens hálózatok és az intelligens fogyasztásmérők** bevezetése, valamint a hatékonyabb energiafelhasználás ösztönzése.

A 2020-ig tartó célkitűzések **jogszabályi alapjai** a következők:

- az [energiahatékonysági irányelv](#);
- az [energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelményeket](#) és az energiahatékonyságra vonatkozó információs címkéket előíró termékszabályozások;
- a [személygépkocsik és haszongépjárművek](#) szén-dioxid-kibocsátási teljesítményére vonatkozó szabályozás;
- az intelligens fogyasztásmérők bevezetése a [villamos energia belső piacáról szóló irányelvvel](#) összhangban;
- az európai strukturális és beruházási alapok, a [Horizont 2020](#) keretprogram és az e célra szánt pénzügyi eszközök, mint az európai helyi energiahatékonysági támogatás ([ELENA](#)) és az [Európai Energiahatékonysági Alap](#) keretében elérhető finanszírozás;
- az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere ([ETS](#)).

Az Európai Bizottság 2014. július 23-i [közleményében](#) számolt be az **energiahatékonyság és az energiabiztonság** területén eddig elért eredményeiről, tapasztalatairól és kitért a 2030-ig elérendő célokra. A közlemény szerint a 2020-ra kitűzött **20 százalékos energiamegtakarítási cél nem fog teljesülni**, az előrejelzések 18-19 százalékot prognosztizálnak. A bizottság közleménye kitért arra is, hogy az **unió energiafogyasztásának 40 százalékát az épületek használják fel**, melyek többsége magántulajdonban van, így **az épületek energia felhasználási korszerűsítésének nagy szerepe lenne a célkitűzés elérésében**. Ehhez elengedhetetlen, hogy a nemzeti építési szabályzatok segítségével a fogyasztók tájékoztatást kapjanak az eladásra vagy bérletre kínált ingatlanok energiahatékonyságá-

ról. A 2014–2020-ra vonatkozó uniós költségvetés jelentősen megemelte az energiahatékonysági kötelezettségvállalásokat. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság célját elősegítő beruházásokra 2014 és 2020 között legalább **38 milliárd EUR összegű forrás áll rendelkezésre** az európai strukturális és beruházási alapok keretében. Ezen kívül további támogatás jut az energiahatékonysági innovációkra a [Horizont 2020](#) keretprogram forrásából is.

Az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatósága 2014-ben jelentette meg [gyakorlati útmutatóját](#) arról, hogy az unió kohéziós politikájához rendelt alapból **hogyan finanszírozható az épületek energetikai korszerűsítése**. Az unió 2014–2020-as költségvetésében kohéziós célokra 325 milliárd eurót különített el. Az összegből **23 milliárd eurót energiahatékonysági és megújuló energia beruházásokra, háztartási méretű erőművekre és a közösségi közlekedés fejlesztésére** kíván felhasználni.

Az energiahatékonyságról szóló irányelv **nemzeti jogba történő átültetésének határideje 2014. június 5. volt**. A Bizottság 2014 júliusában kötelezettségzegési eljárást indított Ciprus, Olaszország, Málta és Svédország kivételével valamennyi tagállam ellen, amiért nem értesítették a Bizottságot az irányelv nemzeti jogba történő átültetését szolgáló intézkedésekről. Novemberben a Bizottság indoklással ellátott véleményt küldött a továbbra is mulasztásban lévő országoknak, Magyarországnak és Bulgáriának. Ez év márciusában pedig [keresetet indított](#) az ekkor már egyedülként mulasztásban álló Magyarországgal szemben az Európai Bíróságon, melyben napi 15 444 EUR összegű bírság kiszabását javasolja.

MAGYARORSZÁG: NEMZETI ÉPÜLET-ENERGETIKAI STRATÉGIA

Az 2012-ben megjelent [Nemzeti Energiastratégia 2030](#) tanulmány már foglalkozott a hazai **háztartások földgáz felhasználásának az**

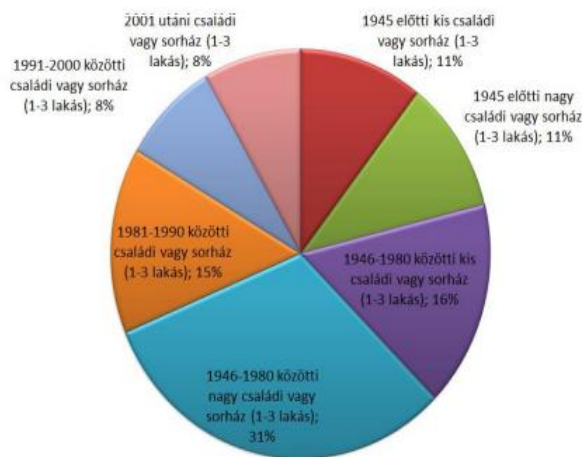
energiamixen belüli magas arányával és az ebből következő ellátás-biztonsági kérdéssel. Eszerint a nagyarányú földgáz felhasználás (melynek nagy része a téli fűtési szezonra esik) jelentős készletek tartalékolására kényszeríti az energiapiart. Ennek csökkentéséhez hozzájárulhatna a **háztartásokra is kiterjedő épületszigetelési és energia hatékonyság javítási program.**

A kormány 2014-ben elkészítette a **Nemzeti Épületenergetikai Stratégia tervezetét (NÉeS)**, melynek átfogó **céljai** a következők:

- harmonizáció az EU energetikai és környezetvédelmi céljaival;
- épületkorszerűsítés, mint a lakossági rezsi-költségek csökkentésének egyik eszköze;
- a költségvetési kiadások mérséklése;
- az energiaszegénység mérséklése;
- munkahelyteremtés;
- üvegházhatású gáz (a továbbiakban: ÜHG) kibocsátás-csökkentés;

A tervezet szerint „Magyarországon az országos primerenergia-felhasználásból az épületek részaránya közelítően 40%-os, melybe a fűtési, a hűtési és használati melegvíz készítési energia tartozik bele.” A hatékonyabb energia felhasználáshoz **szükséges a meglévő épületállomány energiafelhasználásának a megismerése és elemzése.**

A lakó-és középületek állományának felmérése után, megkeresve a vonatkozó energetikai jellemzőket, elvégezték az épületek típusok szerinti besorolását. A **lakóépületeknél 15 típust** alakítottak ki a családi és társasházi ingatlanokon belül, míg a **középületek tipizálásánál az épület funkcióját és az építés idejét** vették figyelembe.

A családi házakra létrehozott 7 épülettípus országos relatív megoszlása Forrás: [Háttér tanulmány a Nemzeti Épületenergetikai Stratégiához](#), készítette: Dr. Csoknyai Tamás, 2013.

A középületek típusai:

- egészségügyi és szociális épületek;
- irodaépületek;
- kereskedelmi épületek;
- kulturális épületek;
- oktatási épületek.

A megvizsgált 42 középületből az első öt helyen, mint legnagyobb primerenergia felhasználó, egészségügyi és szociális épület található.

Az épületek energiahatékonyságának követelményeiről és az épületek energiahatékonyságáról szóló [2010/31/EU](#) európai parlamenti és tanácsi irányelv szerint a tagállamoknak **növelni kell a közel nulla energiaigényű épületek számát.** Az irányelv az előírásainak megfelelően **két ütemben**

kerül bevezetésre:

- új középületekre 2018. január december 31-ét követően;
- minden egyéb új épületre 2020. december 31-től.

A két ütem megvalósításához a támogatási rendszereknek is elő kell segíteni a megújuló

A közel nulla energiafogyasztású épületek a túlzott nyári felmelegedések ellen jól védettek, épületenergetikai rendszereik jó hatásfokúak. Alacsony energiaigényük nagy részét megújuló energiaforrásból fedezik. Ezek lehetnek szoláris vagy fotovoltaikus rendszerek, használhatnak hőszivattyús rendszereket illetve szélturbinákat.

energiaforrások épületenergetikai alkalmazását. Előnyben kell részesíteni:

- napkollektoros és hőszivattyús hőellátási és épülethűtési rendszereket;
- a kis teljesítményű kapcsolt energiatermelő egységeket;
- a biomassa energetikai hasznosítását.

ÉPÜLETEK ENERGIATANÚSÍTÁSA

A [Triple E](#) Tanácsadó cég 2014-ben az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatósága megbízásából [megvizsgálta](#) a **középületek energiatanúsítványait kiállító rendszereket**. A vizsgálatba **22 Európában használt** tanúsító rendszert vontak be. A vizsgálat szerint hat piacvezető rendszer van, ezek a [LEED](#), a [DGNB system](#), [PassivHaus](#), [BREEAM](#), [HQE](#),

Minergie, amelyek közül hazánkban a legelterjedtebb a BREEM rendszer használata.

A hazánkban is ismert és alkalmazott BREEM rendszer a [BRE](#) csoport által az környezettudatos épületminősítési alkalmazás (building environmental assessment methods [BEAMs]), melyet 1990 óta fejlesztenek. Az **unió 28 tagországában a közintézményekre kiállított 9669 tanúsítványból 7829-et** ők jegyeznek. A felmérés szerint **Budapest** 2012 végén **262000 négyzetméter** zöld intézmény (fenntartható épület) volt, ez 8,2 százaléka az új irodaházaknak.

Hazánkban a [Magyar Környezettudatos Építés Egyesülete](#) készíti azt az adatbázist, amely a környezettudatos minősítéssel rendelkező épületeket tartja nyilván.

Források:

- Az Európai Bizottság közleménye a Parlamentnek és a Tanácsnak az energiahatékonyságról és annak hozzájárulásáról az energia biztonságához valamint a 2030-ig tartó keretszabályok a klíma és energiapolitikában ([COM\(2014\)520 Final](#))
- European Commission Financing Energy Efficiency - [FEE](#)
- Saving energy: bringing down Europe's energy prices for 2020 and beyond – [Ecofys.com](#)
- Odysee-Mure project – Energy Efficiency Trends – [Odysee-Mure](#)
- Intelligent Energy Europe – [IEE](#)
- Sebestyénné Szép Tekla: Energiahatékonyság: áldás vagy átok? – In: [Területi statisztika](#), 2013.
- Magyar Energiahatékonysági Intézet ([MEHI](#))
- Tanulmány a magyar épület energiahatékonysággal és megújuló energia használatával kapcsolatos képzési adottságokról és igényekről – [Build up Skills Hungary](#) (BUSH Projekt)
- Lakossági energiahatékonysági barométer 2014 – [Energiaklub](#), 2014
- Energiahatékonysági rendszerek Európában – [REKK tanulmány](#) 2012
- A 2012/27/EU új energiahatékonysági irányelv átültetésére vonatkozó javaslatok – Századvég Gazdaságtudató Zrt, 2013.
- Perger András: Az Energiahatékonysági Irányelv Magyarországon – [Energiaklub](#), 2012
- [2014/17 Infojegyzet](#): Energiahatékonyság

Készítette: Lukács Gabriella
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA KKI

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült.
A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be.
Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.